

Consorti Institut d'Estudis Territorials

1. Objectius i àmbits d'actuació

L'Institut d'Estudis Territorials (IET) és un consorci amb personalitat jurídica pròpia creat l'any 1992, integrat per la Generalitat de Catalunya, mitjançant el Departament de Política Territorial i Obres Públiques, i la Universitat Pompeu Fabra.

L'Institut és un centre de recerca teòrica i pràctica (aplicacions innovadores) en el sector del territori i l'urbanisme amb vocació de cobrir les llacunes en temes poc conreats. Entre les seves activitats destaquen:

- Recollir, sistematitzar, tractar i difondre informació de base i afavorir la interconnexió de bases de dades, per facilitar les tasques de planificació i el seguiment posterior amb continuïtat.
- Promoure i elaborar estudis i plans de tota mena i assessorar sobre problemes territorials i urbanístics.
- Impulsar, des de l'òptica espacial, el tractament pluridisciplinari del medi ambient, de les estructures, de les infraestructures i dels serveis, tant des dels vessants tècnic, econòmic i social com des dels camps de la planificació, la regulació i la gestió.
- Promoure i assumir, si cal, l'ensenyament de les matèries relacionades amb l'organització del territori en general i amb la planificació en particular.
- Fomentar els intercanvis d'idees i de metodologies.
- Assegurar la difusió de coneixements i d'informació.

Per assolir els objectius esmentats, l'Institut d'Estudis Territorials complementa les activitats d'estudi i de recerca amb el foment i participació en la formació permanent i també amb seminaris, debats, conferències, publicacions i assessorament, sempre en col·laboració amb les institucions docents, de recerca, de gestió o de qualsevol mena interessades en l'ordenació del territori i l'urbanisme.

2. Activitats

2.1 Activitats pròpies d'interès permanent

i) Projectes de recerca

Prospectiva territorial de l'aplicació d'una font d'energia neta, abundant i barata (FENAB)

Quines conseqüències tindria sobre el territori l'aparició d'una forma d'energia neta, abundosa i barata? Quin tipus d'actuació sobre el territori tindríem en un món on l'energia deixés de ser un límit (es podria accedir a tota l'energia necessària), un problema (no provocaria impactes ambientals negatius) i un cost (deixaria de ser una despesa significativa)?

Revisió de la versió pública de l'estudi previ, realitzat amb la col·laboració de Periscopi de Prospectiva i Estratègia (Jordi Serra del Pino). Durant el 2004 s'acabarà de redactar i editar.

Innovacions metodològiques per a l'elaboració de plans territorials (INNOPLANS)

El transport estructurador de la ciutat i el territori. Comparativa internacional (TRANSESTRUC)

Context europeu: relació entre les diferents escales territorials i institucionals (ESCALES)

ii) Estudis

L'especialització productiva de les comarques centrals de Catalunya

L'objectiu d'aquest treball és l'anàlisi de la contribució de les diferents branques productives al valor afegit de cada una de les comarques centrals, segons l'àmbit

definit pel Pla territorial general de Catalunya: l'Anoia, el Bages, el Berguedà, Osona i el Solsonès. Representa un avenç en relació amb les anàlisis d'especialització productiva basades únicament en l'ocupació, ja que incorpora la variable de productivitat.

Aquest estudi es va complementar amb la cartografia detallada de l'àmbit territorial de les comarques centrals, i poder estructurar així el treball en dos grans blocs d'anàlisi: l'econòmica i la cartogràfica.

Bosch, Júlia i Solanas, Sergi: "L'especialització productiva de les comarques centrals", Document de Treball núm. 10, IET.

Avaluació de l'impacte econòmic del laboratori de llum de Sincrotró

Conveni amb el Consorci per a la Construcció, Equipament i Explotació del Laboratori de Llum de Sincrotró per a la quantificació de l'impacte en l'economia catalana del projecte d'inversió i posterior funcionament del Laboratori de Llum de Sincrotró, que s'instal·larà en el Parc Tecnològic del Vallès.

La decisió de promoure un projecte d'inversió, com ara la construcció d'un Sincrotró, pot tenir efectes importants tant en la generació d'activitat econòmica com en la creació d'ocupació. La nova inversió, que inicialment adopta una expressió monetària, es tradueix eventualment en una demanda de béns finals la qual, en el procés de producció, genera activitat econòmica que beneficia el conjunt de tots els agents econòmics.

El tractament clàssic en l'avaluació de l'impacte econòmic d'un projecte d'inversió es basa en la utilització de les taules input-output, que recullen els fluxos de transaccions intersectorials o intermèdies en una determinada regió o país per a un any concret, així com els diferents vectors de la demanda final i els inputs primaris.

L'avantatge fonamental de l'anàlisi input-output és la capacitat per:

- mesurar l'efecte de la interdependència productiva entre sectors,
- distingir l'impacte directe de l'impacte indirecte.

L'impacte directe mesura l'efecte sobre l'activitat d'un sector en haver d'ajustar la producció per satisfer els nous nivells de demanda final. L'impacte indirecte mesura, en canvi, els ajustaments en els nivells de producció de tots els sectors en resposta a les noves demandes d'inputs que són necessàries per poder acomodar el nivell de producció del sector en què originàriament recau la nova demanda final.

Atès que cada sector proveïdor d'inputs exigeix també inputs de la resta de sectors, l'impacte indirecte capta l'ajustament seqüencial de tots els sectors per satisfer mútuament les seves necessitats d'inputs en resposta als canvis promoguts en la demanda final.

Una limitació de l'anàlisi input-output clàssica és que talla la seqüència d'influències en la generació de rendes factorials. Tanmateix, el flux circular de la renda en el món real no es deté en aquesta etapa, sinó que la generació de noves rendes contribueix a una ampliació de la capacitat adquisitiva dels consumidors receptors de les noves rendes i, per tant, en un efecte addicional sobre la demanda final. Per superar aquesta limitació, es pot expandir el model microeconòmic per incloure l'efecte retroactiu de la generació de rendes sobre el finançament de noves empreses i d'aquestes sobre el nivell d'activitat dels sectors productius. Aquesta ampliació del model base, a fi d'introduir de manera més completa el flux circular de la renda, es materialitza en el denominat model SAM de l'economia (SAM: Social Accounting Matrix o Matriu de Comptabilitat Social), i mesura l'impacte que el creixement de rendes exerceix, via demanda, sobre els nivells d'activitat, el que s'anomena efecte induït.

La distinció de l'impacte global sobre l'economia produït per un estímul extern, com és el desenvolupament d'un nou projecte d'inversió, en termes d'impacte

directe, indirecte i induït, ofereix una visió detallada del mecanisme econòmic de transmissió d'influències i les esferes en què aquestes es materialitzen.

Anàlisis territorials i urbanístiques a escala internacional (ATUEI)

En el marc de les activitats permanents de l'IET de Benchmarking i d'observatori de "bones pràctiques" internacionals sobre la planificació territorial metropolitana i regional, s'ha ampliat i analitzat la base documental sobre planejament territorial a escala europea amb materials nous relatius a l'ESPON (Xarxa d'Observació de la Planificació Espacial a Europa), i a les diferents visions territorials produïdes en desenvolupament de l'EDEC (Esquema de Desenvolupament de l'Espai Comunitari): Visió de la North Western Metropolitan Area (NWMA Vision), Visió de la "Paleta Bàltica" (VASAB 2001) i Visió de l'àrea adriàtica i del Danubi (Vision Planet – CADSES). Així mateix, s'ha encetat el projecte de biblioteca digital en el qual s'han incorporat documents electrònics d'elaboració pròpia, així com referències externes en relació amb les àrees de recerca i estudi de l'Institut.

Suport a la generació d'un sig de cartografia d'usos periurbans per àmbits territorials (SIG-PERIURBA)

Generació de cartografia georeferenciada detallada (E 1:5000) mitjançant sistemes de fotointerpretació dels usos periurbans de diferents àmbits del territori de Catalunya: comarques de Girona, Lleida i Tarragona. Implementació d'una base de dades Access adjunta amb informació obtinguda mitjançant la recerca de bases de dades. Preparació d'un sistema d'informació geogràfic per a l'explotació territorial. Comarques de Girona (l'Alt Empordà, el Baix Empordà, el Gironès i part del Pla de l'Estany).

Metodologia per estudiar l'impacte econòmic de la implantació de zones de vianants en àrees urbanes

L'objectiu d'aquest estudi és obtenir una metodologia, senzilla i fàcil d'entendre, per estudiar l'impacte econòmic de la implantació d'una zona de vianants en una àrea urbana determinada. Es tracta de buscar els indicadors que permetin mesurar econòmicament la transformació d'uns carrers en zona de vianants, tant a escala microeconòmica (per la tipologia de comerços) com a escala macroeconòmica (guany global per a la ciutat).

Durant el 2003 s'han iniciat converses amb el RACC per al finançament de l'estudi i s'ha realitzat un important esforç de recerca bibliogràfica sobre el tema.

Evolució de l'activitat econòmica en àrees territorials petites

Estat de l'art dels diferents mètodes d'estimació de l'activitat i el creixement econòmics en àrees territorials petites. Glossari dels principals models d'anàlisi regional existents en la literatura econòmica, així com les alternatives existents a l'hora d'elaborar índexs sintètics d'activitat. L'objectiu final és proposar un model i dissenyar un sistema d'indicadors que permeti disposar d'informació sobre l'evolució econòmica d'una àrea territorial determinada, per exemple, l'àrea metropolitana de Barcelona.

Habitatge a les comarques catalanes

Estudi de les característiques dels habitatges a les comarques catalanes: similituds i diferències. Durant el 2003 s'han realitzat contactes amb l'Institut DEP, responsable de dos estudis sobre l'habitatge a Catalunya realitzats per encàrrec del Departament de Política Territorial i Obres Públiques, per tal d'aconseguir les dades brutes de l'enquesta dissenyada especialment per a aquests treballs. Aquestes dades

possibilitaran un estudi detallat sobre les condicions d'allotjament de la població de les comarques catalanes, tenint en compte diverses variables rellevants, com ara: deficiències i inconvenients de l'habitatge, règim de tinença, cost mensual, disposició d'equipaments, etc.

Tendències econòmiques de les ciutats espanyoles a la societat de la informació. Estudi del sector de les tecnologies de la informació i la comunicació

L'objectiu principal d'aquest projecte és estudiar el sector econòmic de les tecnologies de la informació i la comunicació en les grans ciutats espanyoles, analitzar l'existència d'un clúster en aquest sector que serveixi per activar l'economia de les zones urbanes i explicar la diversitat espacial i funcional de l'economia digital a Espanya.

Això s'aconsegueix estudiant el paper del sector públic en el sector de les tecnologies de la informació i la interacció dels actors implicats i fer servir la metodologia desenvolupada en el projecte Europeu MUTEIS. També es plantegen recomanacions polítiques per millorar la posició espanyola en la societat de la informació.

iii) Xarxes temàtiques

Xarxa temàtica METREX “Xarxa d'àrees i regions metropolitanes europees”

L'Institut d'Estudis Territorials canalitza la representació del Departament de PTOPI a la xarxa temàtica METREX.

METREX és una xarxa europea d'àrees i regions metropolitanes amb un interès comú en la planificació física de territoris metropolitanos. El doble objectiu de la xarxa és promoure l'intercanvi de coneixements entre professionals en qüestions estratègiques d'interès comú i aportar la dimensió metropolitana a la planificació espacial a escala europea. Fou fundada durant la Conferència de Regions Metropolitanas, que va tenir lloc a Glasgow l'abril de 1996, pels representants de 15 àrees i regions metropolitanas amb el suport de la Comissió Europea i altres organitzacions. Avui ja compta amb 33 àrees afiliades, representades per 65 autoritats, entre les quals figura el Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya.

Activitats durant l'any 2003:

- Participació a la reunió semestral de Stuttgart, 2-4 d'abril, XIII reunió de la xarxa.
- Participació a la Conferència “The role of metropolitan regions in an enlarged Europe” (Hanse-Office, Brussel·les). Organitzada per Hanse Office, Verband Region Stuttgart i METREX.
- Producció de documentació de suport, informes i conclusions en relació amb les esmentades reunions.
- Preparació del projecte Interreg IIIC PolyMETREXPlus. Cap de fila: Generalitat de Catalunya amb el suport de la xarxa METREX. PolyMETREXPlus pretén investigar i promoure relacions policèntriques entre regions i àrees metropolitanas a fi de contribuir a fer realitat el seu potencial de cooperació i complementarietat. Al projecte original “PolyMETREX” s'ha afegit una etapa final d'implementació de les polítiques i accions a desenvolupar conjuntament pels socis participants. Presentat al Secretariat Tècnic Conjunt de la zona sud d'Interreg IIIC el 26 de setembre.
- Participació a la reunió semestral d'Estocolm, 17-20 de setembre, XIV reunió de la xarxa.
- Participació en grups d'experts sobre: 1) Planificació de grans esdeveniments, 2) Governança metropolitana, 3) Agricultura a les àrees metropolitanas i 4) Grans projectes de reestructuració urbana.

— Etapa orientada essencialment al desenvolupament de projectes compartits: estudis de viabilitat, creació de xarxes de cooperació, projectes pilot, participació en grups d'experts, etc.

Observatoire des politiques et des stratégies de transport en Europe (OPSTE)

Organitzat pel Conseil National des Transports de França. Participació a les reunions organitzades a París els dies 7 de febrer, 16 de maig i 17 d'octubre. Redacció d'informes per a Espanya sobre "Transport marítim", "Notes d'actualitat" i "Reestructuració de les empreses de transport de mercaderies i logística".

Al web del CNT (www.cnt.fr) es pot consultar el butlletí Transports/Europe (números 8, 9 i 10 publicats durant el 2003) i els Dossiers de l'Observatoire (número 5, "Prospective des transports en Europe", juliol del 2003).

Grup de recerca en logística empresarial

El Grup de recerca en logística empresarial (GREL) va néixer el 2002 dins del Departament d'Economia i Empresa de la Universitat Pompeu Fabra (UPF) amb un grup de professors i investigadors amb interessos comuns en la recerca i la docència sobre logística empresarial.

L'objectiu principal del GREL és realitzar una recerca de qualitat internacional sobre logística i posicionar-se com un dels grups més actius a Europa. D'altra banda, també la docència forma una part important de les activitats del GREL. Finalment, la divulgació de la recerca i dels nous avenços en logística, la transferència de coneixements, és un tercer aspecte en què el GREL vol incidir.

Docència dels membres del GREL durant l'any 2003:

- Llicenciatura en Administració i direcció d'empreses (UPF)
- Diplomatura en empresarials (UPF)
- Titulació superior en comerç internacional de l'Escola Superior de Comerç Internacional (ESCI)
- Llicenciatura d'investigació de mercats (ESCI)
- Master en Logística Empresarial de l'Institut d'Educació Continua (IDEC, Daniel Serra, director)
- MBA Part-time (IDEC, UPF)
- MBA-Full-time (UPF)
- Master en Màrqueting (IDEC)
- Master en Anàlisi Econòmica Aplicada (IDEC)
- Master en Gestió Pública (IDEC)

Red de investigación sobre áreas metropolitanas de Europa y América Latina (RIDEAL)

RIDEAL, xarxa de recerca sobre àrees metropolitanes d'Europa i Amèrica Llatina, és una plataforma de treball de caràcter permanent que es proposa coordinar i articular iniciatives entre institucions acadèmiques d'Amèrica Llatina i Europa que tenen com a interès de recerca les àrees metropolitanes.

RIDEAL fou creada el juny del 2002 a Barcelona per l'Institut d'Estudis Territorials, l'Institut Català de Cooperació Iberoamericana (ICCI) i l'Instituto de Estudios Urbanos y Territoriales (IEU+T) de la Pontificia Universidad Católica de Chile.

L'activitat desenvolupada per RIDEAL durant el 2003 s'articula al voltant de dos esdeveniments.

- A Barcelona, a la seu de l'ICCI, el 12 de març: presentació del llibre "El desafío de las áreas metropolitanas en un mundo globalizado. Una mirada a Europa y América Latina i del portal a internet de RIDEAL (www.rideal.net)", amb la participació dels professors Carlos de Mattos, Horacio Capel i Albert Serratos.

— A Santiago de Chile, 2, 3 i 4 de desembre: II Seminari Internacional “Redes, nuevas formas de organización metropolitana, competitividad y gobernabilidad”, organitzat per l'Institut de Estudios Urbanos y Territoriales de la Pontificia Universidad Católica de Chile.

En aquest seminari l'IET va tenir una participació destacada:

Acte inaugural, amb la participació de Jaime Ravinet, ministre xilè d'Habitatge i Urbanisme, Marcelo Trivelli, intendent de la Región Metropolitana de Santiago, Iago de Balanzó, director de l'Institut Català de Cooperació Iberoamericana, Arturo Orellana, coordinador de RIDEAL, i la conferència final d'Albert Serratos, “No pronunciarás el nombre de ciudad en vano”.

Ponències presentades per investigadors de l'IET:

— Francesc Carbonell: “Governance y desarrollo territorial europeo: el reto de las redes transnacionales de áreas metropolitanas”.

— Rafael Giménez i Capdevila: “Organización de los transportes e institucionalización de las áreas metropolitanas en Europa occidental”.

— Arturo Orellana: “La incidencia de la base social en la gestión local y la conformación del espacio metropolitano: la dialéctica del poder en el territorio red”.

A més, Albert Serratos, fou el moderador de la taula rodona sobre gestió urbana i Francesc Carbonell el de la taula rodona final “Nuevas tecnologías, movilidad y redes”. Albert Serratos va participar a l'acte de cloenda i reconeixement a Carlos de Mattos.

Francesc Carbonell, Rafael Giménez i Capdevila i Arturo Orellana van participar a la reunió dels membres de RIDEAL.

En un programa paral·lel, Albert Serratos va presentar la proposta de Pla territorial metropolità de Barcelona davant del Consejo Regional Metropolitano de Santiago i va ser entrevistat per al diari El Mercurio, que publicà un article el diumenge 14 de desembre.

iv) Informació territorial

Observatori territorial

Durant l'any 2003 s'han ampliat les bases de dades gràfiques i estadístiques de l'entorn SIG (sistema d'informació geogràfica), tant amb informacions externes de l'Institut, com amb dades produïdes a partir dels estudis i recerca propis. En destaquen la cartografia digital 1:5 000 i 1:50 000 de bona part de Catalunya, així com l'ortofotogrametria més recent. Pel que fa a estudis, és rellevant la incorporació del treball sobre la capacitat d'acollida del territori metropolità al catàleg de l'Observatori territorial, presentat al congrés espanyol d'Environmental System Research Institute (ESRI). Una altra novetat remarcable de l'Observatori és el nou SIG del cens i inventari de les grans rutes de trànsit internacionals d'Europa, treball elaborat per encàrrec de la Comissió Econòmica per a Europa de Nacions Unides i publicat en paper per l'Institut Cartogràfic de Catalunya, que ha permès a l'IET produir un exhaustiu informe sobre la circulació viària als grans eixos europeus de transport durant els darrers 15 anys.

Mapes de trànsit viari per al XXIII Congrés Mundial de Carreteres

Amb motiu del XXIII Congrés Mundial de Carreteres, organitzat per l'AIPCR a Durban (Àfrica del Sud) del 19 al 25 d'octubre del 2003, la Direcció General de Carreteres ha encomanat a l'IET la realització d'uns panells amb els mapes de trànsit d'Europa, Catalunya i l'àrea metropolitana de Barcelona. El material subministrat està disponible en CD-ROM.

v) Formació i divulgació

Documentació urbanística i en especial sobre Ildefons Cerdà

L'IET disposa d'un fons bibliogràfic extens, fruit dels seus treballs i d'aportacions anteriors. S'ha encarregat un informe sobre l'estat del fons i les opcions sobre la futura gestió d'aquests materials. En aquest capítol també s'inclouen les tasques de realització del catàleg de fotografies digitals de l'IET.

Participació en màsters i doctorats

Els investigadors de l'IET han participat enguany com a docents en diversos cursos de postgrau, entre els quals podem esmentar:

— Màster professional d'estudis territorials i urbanístics (UPF, UPC, EAPC, IET).

Hi ha intervingut: Albert Serratosa, Daniel Serra, Francesc Carbonell i Román Pasquín.

— Doctorat en Planificació Territorial i Desenvolupament Regional (UB). Hi ha intervingut: Rafael Giménez i Capdevila.

— Màster de Projectació Urbanística (Fundació UPC). Hi ha intervingut: Francesc Carbonell.

— Màster Internacional de Gestió Portuària (UPC). Hi ha intervingut: Albert Serratosa.

— Doctorat en Enginyeria Municipal: Infraestructures i Serveis (UPC). Hi ha intervingut: Francesc Carbonell.

Web de l'IET

Realització i manteniment de la pàgina web de l'IET (www.ietcat.org) i de la intranet.

Formació del personal

Seminari intern: periodicitat mensual, obligatori per al personal investigador de l'IET i obert a la participació d'altres persones. L'objectiu és la presentació de projectes de recerca o d'estudis en la seva fase inicial, la presentació de resultats de les activitats de l'IET, de tesis doctorals vinculades a l'IET, de conferències de persones externes i de tot allò que es consideri oportú per part de la direcció de l'IET. Amb aquests seminaris es pretén fomentar l'intercanvi d'experiències i de coneixements dins de l'IET, i permetre així una integració més gran entre individus i equips de recerca i fer possible la transversalitat temàtica i disciplinària.

Durant l'any 2003, s'han impartit 11 seminaris, amb els temes i ponents següents:

Dijous 16 de gener del 2003	Presentació del Grup de recerca en logística, GREL. Daniel Serra i altres
Dijous 13 de febrer del 2003	Eurocongrés 2000. Balanç i conclusions de l'àmbit d'ordenació del territori, infraestructures, medi ambient i sostenibilitat. Rafael Giménez i Capdevila
Dimarts 11 de març del 2003	Gobernabilidad en las áreas metropolitanas: Europa y América Latina. Presentación de RIDEAL. Arturo Orellana i Laura Capel
Dimarts 8 d'abril del 2003	Nou disseny per a les carreteres de muntanya: treballs per a la Val d'Aran. Jordi Camprubí
Dijous 8 de maig del 2003	The value of European Patents: Empirical Models and policy implications based on a survey of european inventors. Walter García Fontes
Dimarts 10 de juny del 2003	Macro-economic and Urban Trends in Europe's Information Society (MUTEIS). Estudi de cas a l'àrea metropolitana de Barcelona. Júlia Bosch i Laura Capel
Dijous 10 de juliol del 2003	Àrees metropolitanas comparades. Xavier Abadia
Dijous 25 de setembre del 2003	Estat de l'art sobre policentrisme a Europa. Francesc Carbonell
	Experiències a la selva amazònica colombiana. Agustí Domingo
Dijous 9 d'octubre del 2003	La Mesa d'infraestructures de la Generalitat de Catalunya. Albert Serratosa
Dijous 20 de novembre del 2003	Ponències per al II Seminari Rideal Governance y desarrollo territorial europeo: el reto de las redes transnacionales de áreas metropolitanas. Francesc Carbonell



	Organización de los transportes e institucionalización de las áreas metropolitanas en Europa occidental. Rafael Giménez i Capdevila
	La dialéctica local - metropolitana del poder: la llave del equilibrio. Arturo Orellana
Dijous 11 de desembre del 2003	L'Observatori territorial i la renovació del web de l'Institut. Francesc Carbonell, Rafael Giménez i Capdevila, Elena Rodríguez, Silvia López, Emilio Ponce, Román Pasquín (banc d'imatges)
	Experiències al Massachusetts Institute of Technology. Kerstin Burckhart

2.2 Treballs externs i convenis de col·laboració

i) Projectes europeus

La urbanització dispersa en perspectives (URBDISP)

Projecte “La urbanització dispersa en perspectives – Anàlisi comparativa de les polítiques, les eines i les pràctiques d'ordenació del territori i l'urbanisme a Migdia-Pirineus i a Catalunya”, cofinançat per la Comissió Europea en el marc del programa Interreg IIIB sud-oest en el qual l'IET participa com a soci al costat de l'Association Professionnelle des Urbanistes de Midi-Pyrénées (APUMP), que n'és el cap de fila.

Preparació del seminari de cloenda del projecte, a Barcelona, primavera del 2004. Reunions del comitè tècnic a Tolosa de Llenguadoc l'11 de febrer i 6 de maig, i a Barcelona el 13 de juny i 19 de setembre. Reunions del Comitè Científic a Barcelona 13 de juny i 28 d'octubre. Reunió del comitè d'orientació català a Barcelona, 9 de juliol.

Preparació d'una publicació a partir dels materials recollits al Col·loqui de Tolosa de Llenguadoc (gener del 2002).

Base cartogràfica digital 1:200 000 de la Comunitat de Treball dels Pirineus (BC200CTP)

Homogeneïtzació de les bases de dades cartogràfiques i elaboració d'una base cartogràfica digital 1:200 000 del territori de la Comunitat de Treball dels Pirineus (BC200CTP).

El projecte consisteix en l'homogeneïtzació de les bases de dades cartogràfiques digitals d'Espanya i França d'acord amb les especificacions EuroRegionalMap (Incremental Development of a Pan-European Database at Medium Scale), desenvolupades per encàrrec de la Comissió Europea. El resultat d'aquesta homogeneïtzació permetrà generar mapes transfronterers coherents i fiables.

La demanda de cofinançament s'ha presentat al Comitè de programació del programa comunitari INTERREG-III A França-Espanya i s'espera l'aprovació durant el 2004.

InterMETREX

El 1999, a iniciativa de la Junta Metropolitana do Porto i amb el suport de la Comissió Europea, 26 àrees metropolitanes i regions europees van signar la Carta magna metropolitana de planificació i desenvolupament territorial, un objectiu bàsic de la qual era precondicionar una planificació i desenvolupament territorials eficaços a l'escala metropolitana a Europa mitjançant la promoció de la necessària competència, capacitat i control de processos. La Carta magna va ser reconeguda per un primer Benchmark de bones pràctiques indicatiu.

METREX va desenvolupar el Benchmark a través d'un projecte pilot, amb 6 socis, i amb l'ajut financer de la iniciativa comunitària Interreg IIC. L'objectiu del projecte InterMETREX, cofinançat per la Comissió Europea dins del programa Interreg IIIC oest, és utilitzar el resultat del projecte pilot com a base per a l'avaluació, el

desenvolupament i l'aplicació de l'eficàcia de les pràctiques de planificació i desenvolupament territorial a les àrees metropolitanes de 32 socis de projecte addicionals, entre els quals s'inclou la Generalitat de Catalunya, representada per l'Institut d'Estudis Territorials.

Els resultats concrets del projecte seran un nou Benchmark revisat, actualitzat i estès a escala europea, el qual podrà ser utilitzat pels socis per millorar l'efectivitat de les pràctiques en la línia de donar suport als objectius de l'Esquema de Desenvolupament de l'Espai Comunitari (EDEC), per a una Europa urbana més competitiva, cohesionada i sostenible.

Aquest Benchmark europeu serà complementat per un atlas electrònic (e-atlas) que inclourà el perfil de planificació de tots els socis del projecte InterMETREX, així com d'altres àrees metropolitanes que també hi contribuïran. La finalitat de l'atlas electrònic és facilitar les activitats en xarxa (networking) i compartir el coneixement sobre estratègies, polítiques, programes i projectes d'interès comú. L'atlas electrònic serà coordinat i produït per l'Ajuntament de Rotterdam.

Un aspecte important dels resultats del projecte és que seran posats obertament a disposició de qualsevol organisme o persona a través del web de METREX, que ha estat reestructurat a fi de facilitar aquesta tasca.

Dels 32 socis, 5 són del Regne Unit, 5 són d'Espanya, 4 d'Itàlia i 2 de Grècia. Altres països representats són Alemanya, Dinamarca, Suècia, Finlàndia, Portugal, Suïssa, Hongria, Letònia, Lituània, Malta, Xipre, Bielorússia, Polònia i Bulgària. El cap de fila és Glasgow and the Clyde Valley Structure Plan Joint Committee (GCVSPJC).

Durant el 2003, l'Institut d'Estudis Territorials ha avançat les tasques de preparació de la contribució de la Generalitat de Catalunya tant al Practice Benchmark com a l'atlas electrònic, amb la traducció a l'anglès de la documentació corresponent a la planificació territorial de l'àrea metropolitana de Barcelona i amb la producció dels primers materials cartogràfics i estadístics.

Economic change: Micro-Foundations of organisational and institutional changes in Europe (ECONCHANGE)

El projecte està finançat per la Comissió Europea dins del 5è Programa marc de recerca i desenvolupament. En aquest projecte hi participen diverses universitats i centres de recerca europeus entre les quals l'IET com a coordinador principal. Aquest projecte es va iniciar l'1 de novembre del 2002 i té previst finalitzar l'1 de novembre del 2005. Els altres socis participants són els següents:

- The Open University
- Scuola Superiore di Studi Universitari e di Perfezionamento St. Anna di Pisa
- Wissenschaftszentrum Berlin fuer Sozialforschung GMBH
- Institute for Management of Innovation and Technology
- Universidad de Navarra
- Universidad Carlos III de Madrid

Durant el període 2002-2003 els diferents grups de recerca van treballar en la recollida i preparació de dades per les diferents tasques de recerca programades per al període.

L'equip de recerca de l'IET ha estat treballant en la revisió de la literatura sobre les economies d'aglomeració i els efectes sobre l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació (TIC), així com en la preparació d'un resum bibliogràfic sobre el tema que es va transmetre a la Comissió Europea al juny de 2003.

El resum bibliogràfic fa una panoràmica de la literatura emergent que estudia les implicacions de la introducció i difusió de les TIC. L'informe comença en la secció 2 i fa una revisió de les contribucions al debat, així com de les contribucions més recents després de la caiguda del mercat de valors de 2001. A continuació es

concentra en temes més específics relacionats amb els canvis que la difusió de les TIC estan implicant. La secció 3 discuteix les implicacions de la difusió de les TIC per a l'organització del procés d'innovació. La secció 4 fa una revisió de l'impacte específic de les TIC sobre les estratègies de les empreses. La difusió de les TIC també ha tingut efectes importants sobre la manera en què les empreses comencen a operar, així com sobre la manera de localitzar-les conjuntament. Els treballs que han estudiat aquests efectes es mostren a la secció 5. La secció 6 continua presentant els resultats dels estudis sobre els patrons canviants de l'aglomeració i localització empresarial, així com les contribucions sobre la qüestió de l'impacte dels TIC sobre la convergència econòmica. La secció 7 fa una panoràmica dels treballs que han estudiat el sector financer i com afronta el problema de la creixent importància dels TIC. La difusió dels TIC també ha canviat el rol dels drets de propietat intel·lectual, i això ha estat l'objecte de nombrosos estudis que es repassen a la secció 8. La secció 9 repassa els estudis que han investigat el rol dels TIC sobre les institucions polítiques i la regulació. Finalment, a la secció 10 conclou el treball.

Per una altra part, s'ha adquirit la base de dades de Dunne & Bradsteed i s'ha començat a processar. La base de dades conté informació sobre totes les empreses actives en Alemanya, el Regne Unit, França, Suècia i Espanya, incloent-hi informació sobre la localització (adreça, ciutat, codi postal, etc.), el codi de classificació industrial i el nombre de treballadors. La base de dades es creuarà amb informació geogràfica per construir patrons d'aglomeració per a empreses europees, i intentar documentar els canvis que s'han produït en la localització.

COMET. Competitive Metropolises

COMET és un projecte de recerca amb el suport de la Comissió Europea sota el 5è Programa marc de recerca i desenvolupament, que contribueix a la implementació de l'acció clau "La Ciutat del demà i patrimoni cultural" (City of Tomorrow and Cultural Heritage) dins del capítol "Energia, Medi Ambient i Desenvolupament Sostenible". El projecte analitza la transformació econòmica, el mercat laboral i la competitivitat a les aglomeracions europees d'Amsterdam, Barcelona, Berlín, Brussel·les, Copenhague, Estrasburg i Viena. Durant l'any 2003 s'ha col·laborat, a través del Steering Committee (Comitè de Pilotatge), en les tasques de seguiment i control de qualitat i s'ha participat a la reunió científica i d'avaluació intermèdia del projecte organitzada a Amsterdam (3-6 d'abril) i a la reunió conjunta de socis científics i governamentals del projecte, a Estrasburg (9-12 d'octubre).

Macro-economic and Urban Trends in Europe's Information Society. Estudi de cas a l'àrea metropolitana de Barcelona (MUTEIS)

L'objectiu general del projecte MUTEIS (Macro-economic and Urban trends in Europe's Information Society) és explicar els desenvolupaments regionals i urbans de la societat de la informació i l'ús d'internet. Aquests desenvolupaments locals i regionals proporcionen ingredients essencials per entendre millor els patrons macroeconòmics globals. Es vol aprofundir en les causes de la diversitat en el desenvolupament local de l'economia digital per contribuir al disseny i aplicació de polítiques públiques. El projecte està finançat per la Comissió Europea dins del 5è Programa marc de recerca i desenvolupament.

El projecte s'organitza en tres etapes: a les dues primeres es fa una anàlisi comparativa de la problemàtica descrita per a cinc ciutats i àrees metropolitanes nord-europees (FINS-countries). La tercera aplica la metodologia desenvolupada a les etapes anteriors a d'altres regions europees (non-FINS countries). Dins aquesta tercera etapa, l'Institut d'Estudis Territorials s'ha encarregat de desenvolupar el cas de l'àrea metropolitana de Barcelona.

Durant el 2003 l'IET ha realitzat gran part d'aquest projecte, que s'ha dividit en dues parts:

- Estudi del sector de les tecnologies de la informació i comunicació (TIC) a Barcelona.
- Impacte socioeconòmic a Barcelona de les tecnologies de la informació i comunicació.

S'ha assistit a diverses reunions que s'enumeren a continuació:

- Reunió amb el coordinador del projecte (EURICUR) i els socis dels *non-FINS countries*: presentació dels resultats per als *FINS-countries* i definició del programa de treball per als *non-FINS*. Barcelona, 20 de gener.
- Seminari: "ICT Clusters and City Dynamics: Does Policy Matter?". Dublín 5-7 de març.
- Reunió amb el coordinador i els socis dels *non-FINS countries*: presentació dels resultats de l'estudi del sector TIC per al cas de Barcelona. París, 13 de juny.
- Reunió amb el coordinador i els socis dels *non-FINS countries*: presentació de l'estudi sobre l'impacte socioeconòmic de les TIC a Barcelona. Venècia, 17 de novembre.

Pàgina web del projecte: <http://muteis.infonomic.nl>

Bosch, Júlia i Capel, Laura: "The Barcelona ICT Cluster Study", Document de Treball núm. 12, IET.

The value of European Patents: Empirical Models and Policy Implications based on a Survey of European Inventors (PATVAL-EU)

El projecte està finançat per la Comissió Europea dins del 5è Programa marc de recerca i desenvolupament. Aquest projecte es va iniciar l'1 de gener del 2002 i té previst finalitzar el 30 de juny del 2005. Els altres socis participants són els següents:

- Scuola Superiore di Studi Universitari e di Perfezionamento St. Anna di Pisa (Coordinador Principal)
- Ludwig-Maximilians-Universität München
- University of Sussex
- Technology Management Contract Centre B.V.
- Université Lumière Lyon 2

Durant el període 2002-2003 es va completar la fase final de l'enquesta de nivell dels 6 països europeus (Itàlia, Alemanya, Regne Unit, Països Baixos, França i Espanya).

Un cop completada i processada la informació obtinguda en les enquestes, s'ha començat a creuar la base de dades amb informació sobre les empreses i les patents (classe tecnològica, dades d'empresa, sector industrial, etc.).

Automation and Geographic Application of the 2000 Combined Census of Motor Traffic and Inventory of Standards and Parameters on Main International Traffic Arteries in Europe

Projecte d'automatització i aplicació geogràfica (SIG) del cens del trànsit motoritzat del 2000, així com de l'inventari dels estàndards i paràmetres a les principals artèries de trànsit internacional a Europa (finalització: novembre 2002).

Per encàrrec de la Divisió de Transports de la Comissió Econòmica per a Europa de Nacions Unides a Ginebra (UNECE), durant l'any 2003 s'han realitzat les següents tasques derivades de l'anterior treball:

- Publicació: "Combined census of motor traffic and inventory of standards and parameters on main international traffic arteries in Europe in 2000".

— Edició del CD-ROM “Combined census of motor traffic and inventory of standards and parameters on main international traffic arteries in Europe in 2000”, que conté la simulació gràfica de l'estudi.

Les diferències salarials entre homes i dones i la valoració dels llocs de treball

L'Institut d'Estudis Territorials ha realitzat durant el 2003 l'avaluació i el seguiment del projecte europeu, coordinat per l'Institut de la Mujer del Ministerio de Trabajo y de Asuntos Sociales, “Las diferencias salariales entre mujeres y hombres y la valoración de los puestos de trabajo”.

El procés d'avaluació externa que s'ha portat a terme intenta establir el grau de compliment dels objectius proposats en el projecte en dues fases: una intermèdia i una final. L'avaluació intermèdia va ser bàsicament qualitativa i per aquest efecte es van crear unes comissions específiques formades per un avaluador responsable i experts en la matèria. A l'avaluació final es va incloure, a més, una part quantitativa per a la qual s'han dissenyat els indicadors i escales de mesura a utilitzar per valorar els diferents objectius.

Es van lliurar dos documents, l'avaluació intermèdia el mes d'abril i l'avaluació final el juny. També es va assistir al “Seminario Final del Proyecto isos” que va tenir lloc a Madrid els dies 12 i 13 de juny del 2003, on els equips implicats en el projecte van presentar les eines i resultats obtinguts a fi de, per una banda, analitzar la relació entre les característiques dels llocs de treball i la discriminació salarial per gènere i, per una altra, establir un sistema neutre de valoració dels llocs de treball.

Innovation, Networks and the Creation of Knowledge

Aquest és un projecte “Accompanying Measures” dins del 5è Programa marc de la Comissió Europea.

La recerca se centra en l'anàlisi de la forma en què es formen les xarxes, funció i rendiment. El grup d'investigadors intenta avançar en quatre àrees: 1) els aspectes teòrics de la formació de xarxes i el seu funcionament, 2) investigacions empíriques sobre xarxes existents, 3) simulacions sobre xarxes amb microeconomia més complexa i 4) implicacions de política econòmica.

La primera reunió va tenir lloc a Londres on es van presentar treballs en aquestes quatre àrees de recerca.

A més de l'IET, participen les institucions següents:

— University of Maastricht - Maastricht Economic Research Institute on Innovation and Technology

— Université Louis Pasteur, Strasbourg 1 - Bureau d'Economie Théorique et Appliquée

— Scuola Superiore di Studi Universitari e di Perfezionamento Sant'Anna - Laboratory of Economics and Management (LEM)

— Università Commerciale ‘Luigi Bocconi’ - Centro di Ricerca sui Processi di Innovazione e Internazionalizzazione

— Centre National de la Recherche Scientifique - Délégation Régionale de la Région de Provence-Alpes-Côte d'Azur et Corse (12 ème)

— Queen Mary and Westfield College - University of London - Department of Economics

— Universidad de Alicante - Departament d'Anàlisi Econòmica Aplicada

ii) Projectes amb finançament de l'Administració general de l'Estat espanyol

TRANSPIR, Evolución de las redes de transporte y de los tráficos en los territorios pirenaicos (1850-2050)

Aquest projecte està finançat pel Ministeri de Foment mitjançant un ajut a la recerca en l'àrea de transport, concedit en la convocatòria del 2002, i es va iniciar al desembre d'aquell mateix any. Durant el 2003 s'han realitzat tasques de recull i sistematització de la informació i diversos treballs específics sol·licitats pel Ministeri per al número 3 de l'Observatori francoespanyol del trànsit a través dels Pirineus, publicat el 2004. Al setembre es va lliurar un informe intermedi que recull les tasques realitzades fins al moment.

El projecte TRANSPIR s'emmarca dins l'acció 340 del Programa europeu de cooperació científicotècnica (COST 340), dins l'àrea de transport: "Towards a European Intermodal Transport Network – Lessons from History", que vol identificar i analitzar els obstacles que el transport intermodal ha trobat fins ara i proposar mètodes que permetin salvar-los.

Participació a la First International Conference on the History of Transport, Traffic and Mobility, Eindhoven University of Technology, 6 a 9 de novembre, a Eindhoven (Holanda), amb dues ponències:

- Albert Carreras de Odriozola: "Borders, railways and politics: Origins, design and building of the first central Pyrenees crossing".
- Rafael Giménez i Capdevila: "Railway isolation in Iberian peninsula: persistence of particular gauge and proposals for solution (1844-2003)".

iii) Convenis i treballs específics amb la Generalitat de Catalunya

Estudi de viabilitat de la unificació de l'ample ferroviari a Espanya (1a fase) (AMPFER)

L'objectiu de l'estudi és establir un tempteig de costos monetaris, molèsties als viatgers i terminis d'execució derivats del canvi al normal europeu de l'ample de les línies ferroviàries d'ample ibèric a tot l'Estat espanyol.

Els resultats obtinguts (extensió fins a les línies de Bilbao–Valladolid–Madrid–Albacete–València) complementen els obtinguts en una primera fase (Irun–Saragossa–València–Portbou) i s'extrapolen a la totalitat de la xarxa espanyola d'ample ibèric. Això significa que s'han estudiat 2.500 km de línia, els quals, afegits als 2.597 km estudiats anteriorment, suposen el 45% de la xarxa d'ample ibèric en funcionament. L'extrapolació al conjunt d'Espanya ha suposat l'aplicació d'un coeficient del 2,2 només i, per tant, d'un error molt limitat. Les condicions bàsiques per programar les etapes de canvi d'ample de les línies a estudiar han estat les mateixes que per a la primera fase.

El resultat final de l'estudi és una proposta de calendari de canvi d'ample, basat principalment en les renovacions de via ja amortitzada (amb les inevitables excepcions puntuals), valorat amb els sobrecostos monetaris i molèsties als viatgers directament atribuïbles al canvi d'ample.

Estudi sobre la viabilitat jurídicoeconòmica de la transformació del peatge directe a les autopistes en peatge indirecte

L'objectiu de l'estudi és analitzar els pros i contres de passar del sistema de cobrament directe del peatge a l'usuari a un sistema de peatge indirecte en el qual el sector públic abonaria periòdicament els imports a les concessionàries. No es valoren les possibilitats de rescotar les concessions, sinó d'arribar a acords amb les concessionàries i canviar una part de la rendibilitat per seguretat i estabilitat davant el malestar latent dels ciutadans que podria provocar reaccions contra les institucions implicades.

El treball avalua els efectes d'un canvi de sistema de contrapartida a les inversions dels concessionaris sobre la base de: a) la reducció del nombre d'accidents a les vies públiques; b) el restabliment de l'equitat territorial; c) la disminució dels costos de transport amb millora de la competitivitat; d) un aprofitament més eficient de les infraestructures viàries i e) la possibilitat d'un repartiment més just entre els diferents nivells de l'Administració pública, dels recursos procedents de la mobilitat viària.

D'altra banda, s'analitzen les conseqüències del pas de peatge directe a indirecte sobre quatre estaments de la societat: la població en general, els usuaris, el sector públic i les empreses concessionàries.

L'estudi calibra les diverses hipòtesis de futur per tal de poder negociar objectivament amb les concessionàries, sempre tenint com a referència els països europeus sense peatge. S'han dut a terme simulacions de creixement del trànsit a les autopistes (atret o induït) en suprimir el peatge directe, així com els efectes sobre el trànsit a les carreteres. Els resultats de les simulacions han servit de base per calcular posteriorment els increments d'ingressos per al sector públic tant a través dels impostos sobre els carburants com de l'augment del PIB. Així mateix, s'han calculat, mitjançant comparacions europees amb països sense peatge directe, els estalvis socials i econòmics per causa d'una menor probabilitat d'accidents. Finalment, a fi de preparar la informació necessària per a una potencial negociació amb les concessionàries, s'ha obtingut per a cada tram d'autopista de peatge: a) la corba de trànsit previst en atorgar la concessió (amb modificacions aprovades posteriorment, si escau); b) la corba real del trànsit al llarg del temps; c) les corbes de les diferents hipòtesis de creixement del trànsit en suprimir el peatge directe. A les corbes anteriors se'ls han aplicat les tarifes reals en cada moment per obtenir els ingressos bruts reals o previsibles, així com les rendibilitats respectives.

Es preveu que la potencial negociació futura s'haurà de moure entre les corbes c) per una part i una combinació de les corbes b) per al temps passat i les corbes a) per a les previsions de futur. Per a cada concessió (o tram) caldrà acordar una corba per establir els pagaments que haurà d'abonar el sector públic a les concessionàries, tenint en compte en cada hipòtesi els costos més grans de conservació (per motiu d'un trànsit més gran), els menors costos lligats a la recaptació del peatge directe, els costos d'adaptació al canvi de sistema, l'estalvi en el pagament de l'IVA i potencials avantatges per modificar els terminis de la concessió o altres atorgaments de beneficis complementaris. La negociació es basaria, sobretot, en la comparació de rendibilitats (aleatòries o més segures), juntament amb els terminis de la concessió.

D'altra banda, caldrà calcular l'increment d'ingressos per la via d'impostos sobre els carburants i l'augment del PIB, tenint sempre en compte l'interès general, tant econòmic com social, i la viabilitat del sistema.

Estudi de viabilitat per elaborar matrius relatives al mercat de treball a Catalunya en el marc de les taules input-output de Catalunya

Conveni de col·laboració entre l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT) i l'Institut d'Estudis Territorials per dur a terme un estudi de viabilitat d'unes matrius relatives al mercat de treball a Catalunya, complementàries de les taules input-output catalanes de l'any 2001 que elabora l'IDESCAT.

És d'interès, atesa la importància social del treball, aprofundir en el coneixement dels canvis en l'ocupació, ja que l'evolució seguida pel mercat de treball és un indicador clau per valorar el nivell de benestar col·lectiu. La informació complementària ha de permetre seguir de manera sistemàtica l'evolució del mercat de treball a Catalunya i ha de possibilitar les anàlisis explicatives d'aquesta evolució, així com afavorir la predicció de l'evolució esperada que ha de permetre l'adopció de polítiques específiques encaminades a facilitar l'adaptació de la mà d'obra als nous escenaris.

El juliol del 2003 es va lliurar a l'IDESCAT la versió definitiva de l'estudi de viabilitat: "Mercat de treball: informació complementària per a un millor aprofitament de les taules input-output de Catalunya", que conté una proposta de les taules i de la seva viabilitat, articulada en tres blocs: taules d'ocupació, taules de salaris i taules des d'una perspectiva de gènere.

Actualització i reelaboració d'una proposta de Pla territorial metropolitana de Barcelona

Treballs redactats:

- Anàlisi de la capacitat d'acollida del territori metropolitana.
- Anàlisi de les infraestructures i la mobilitat del territori metropolitana.
- Anàlisi dels espais lliures del territori metropolitana.
- Anàlisi de sistema urbà del territori metropolitana.
- Suport en el tractament estadístic, serveis de CAD i establiment d'un sistema d'informació geogràfica del territori metropolitana.
- Producció de cartografia temàtica per al Pla territorial metropolitana de Barcelona.
- Producció de plànols de proposta per al Pla territorial metropolitana de Barcelona.
- Estudi dels processos de periurbanització a l'àrea metropolitana de Barcelona.
- Elaboració de documentació de base per al Pla director del Maresme (memòria, recull estadístic i plànols).

La xarxa de corredors de serveis tècnics de Catalunya (CORR/CIMALSA/INCOS)

L'IET ha iniciat, per encàrrec del Centre Integral de Mercaderies i Activitats Logístiques SA (CIMALSA), un estudi sobre la xarxa de corredors de serveis tècnics de Catalunya (1a fase).

Durant el 2003 s'ha completat el catàleg de seccions tipus –tenint en compte la legislació vigent– per a cadascun dels serveis tècnics analitzats, així com l'estudi informatiu (escala 1: 5.000) del corredor del Baix Llobregat (Martorell - port de Barcelona).

Així mateix, s'ha començat la recollida d'informació i altres tasques preparatòries per a l'estudi informatiu del corredor del Francolí (Puigdelfí - port de Tarragona), el qual serà desenvolupat durant el primer semestre del 2004.

iv) Convenis i col·laboracions amb institucions locals

Evolució de l'activitat econòmica a Barcelona ciutat (2002)

Conveni de col·laboració amb el Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona, que consisteix en l'anàlisi de l'evolució de les variables econòmiques més rellevants de l'activitat econòmica al municipi Barcelona per tal d'obtenir l'estimació de la taxa de creixement del PIB durant l'any 2002, així com l'estimació del pes de determinats sectors sobre l'activitat econòmica de Barcelona.

La investigació s'ha estructurat en quatre parts:

- 1) Marc general de l'evolució de les principals economies mundials, així com la dels àmbits territorials més propers a la ciutat: Catalunya i Espanya.
- 2) Descripció del comportament de l'activitat econòmica a Barcelona l'any 2002.
- 3) Anàlisi comparativa de l'evolució en el període 1990-2001 de les economies de Barcelona, Catalunya i Espanya.
- 4) Estimar el pes de determinats sectors sobre el PIB de Barcelona per tal d'avançar en el coneixement de l'especialització productiva.

Resultat: document intern del Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona, "Evolució de l'activitat econòmica a Barcelona ciutat 2002".

Camins d'Aran

A finals del 2002 l'IET va signar un conveni de col·laboració amb el Conselh Generau d'Aran per fer un estudi previ sobre l'estat i les potencials millores dels camins d'accés a nuclis urbans de la Val d'Aran i l'elaboració d'una eina informàtica per a la gestió dels projectes de construcció que cal dur a terme.

Durant l'any 2003 s'ha treballat en la redacció de les memòries valorades dels camins seleccionats, així com en el desenvolupament de l'eina informàtica per a la gestió d'aquesta informació. És previst finalitzar el treball durant els primers mesos del 2004.

2.3 Projecció i cooperació internacional

i) Mostra Cerdà. Urbs i Territori

Exposicions

Gira europea

— Rotterdam, Holanda - 6 de desembre del 2002 al 18 de gener del 2003 – Rotterdam Academy of Architecture and Urban Design.

— Wuppertal, Alemanya – 31 de gener al 23 de febrer – Kunsthalle Barmen - amb la col·laboració de l'Institut für Architekturgeschichte und Theorie der Bergischen Universität Wuppertal.

— Leipzig, Alemanya – 10 de març al 12 d'abril - Rathaus der Stadt Leipzig – amb la col·laboració de Stadplanungsamt.

— Dublín, Irlanda – 9 de maig al 6 de juny – The Atrium (Office of Public Works, Government of Ireland) amb la col·laboració de l'Architectural Association of Ireland i de l'Institut Cervantes.

— Hamburg, Alemanya – 14 d'agost al 7 de setembre - Ehemalige Kaffeebörse - amb la col·laboració del BDA der Freien und Hansestadt Hamburg.

— Oslo, Noruega – 22 de setembre al 10 d'octubre - Oslo School of Architecture.

— Copenhaguen, Dinamarca – 30 d'octubre al 07 de desembre – Royal Danish Academy of Fine Arts School of Architecture.

Gira nord-americana

— Miami, Estats Units – 15 de gener al 6 de febrer – School of Architecture, University of Miami.

— San Antonio, Estats Units – 20 de febrer al 16 de març - School of Architecture, University of Texas at San Antonio.

— Denver, Estats Units – 29 de març al 2 d'abril – 2003 American Planning Association National Conference – Colorado Convention Center.

— Denver, Estats Units – 15 d'abril a l'11 de maig – 2003 Meeting of the Society of Architectural Historians - School of Architecture, University of Colorado at Denver.

— San Diego, Estats Units – 15 de setembre al 8 d'octubre - San Diego State University

— Albuquerque, Estats Units - 20 d'octubre al 28 de novembre - University of New Mexico

Conferències

Europa

— Rotterdam - 17 de gener – Bernard Miller "Ildefons Cerdà's complete, integrated city" - Rotterdam Academy of Architecture and Urban Design.

- Wuppertal – 31 de gener – Albert Serratos “Die heutige Bedeutung von Cerdàs Eixample”, - Kunsthalle Barmen.
- Leipzig – 10 de març – Salvador Tarragó “Cerdà und das Erweiterungsprojekt für Barcelona” - Rathaus der Stadt Leipzig.
- Dublin – 10 de maig – Francesc Carbonell, “The current relevance of Cerdà’s work” - Architectural Association of Ireland.
- Hamburg, Alemanya – 14 d’agost – Albert Serratos – Ildefons Cerdà, die Vision von der integrierten Stadt” - Ehemalige Kaffeebörse.
- Oslo, Noruega – 22 de setembre – Francesc Magrinyà - “Hacia una lectura urbanística y territorial desde las redes” - Oslo School of Architecture.
- Copenhagen, Dinamarca - 30 d’octubre del 2003 - Francesc Carbonell , “The current relevance of Cerdà’s work” - Kunstakademiets Arktekskole Estats Units
- Miami – 31 de gener - Bernard Miller, “Cerdà and his 1859 Project for the Barcelona Extension” - School of Architecture, University of Miami
- San Antonio – 20 i 21 de febrer – Bernard Miller, “The current relevance of Ildefons Cerdàs theories” - School of Architecture, University of Texas at San Antonio
- Denver – 24 d’abril – Bernard Miller “Ildefons Cerdà: an introduction to his theoretical and practical work” - 2003 Meeting of the Society of Architectural Historians - School of Architecture, University of Colorado at Denver.
- Albuquerque, Estats Units - 23 d’octubre – Andreu Ullied, “Barcelona: an American city in Europe” - Annual conference of the New Mexico Chapter of the American Planning Association, University of New Mexico

ii) Comunitat de Treball dels Pirineus

- L'IET té delegades per part del Departament de Política Territorial i Obres Públiques les tasques de secretariat de la Comissió I: Infraestructures i Comunicacions.
- Reunions de la Comissió: 16a Andorra la Vella (Andorra), 22 de gener; 17a Mauléon (Aquitaine), 12 de juny; 18a Barbastro (Aragó), 2 d’octubre.
 - XXIè Consell Plenari: Saragossa (Aragó), 11 d’abril. Preparació del punt 4 de la Declaració dels presidents.
 - Reunió del Comitè de Coordinació amb els coordinadors i secretaris de les comissions, Perpinyà 16 d’octubre.
 - Participació al Colloque Européen “La Traversée Centrale des Pyrénées: un enjeu pour nos régions, une priorité pour l’Europe”, Tarbes, 23 i 24 de gener. Albert Serratos hi intervé en representació del Molt Honorable President de la Generalitat de Catalunya.
 - Elaboració i manteniment de la pàgina web provisional de la Comissió.
 - Atles transpirinenc de transports, per a la Direction Régionale de l’Equipement Midi-Pyrénées. Actualització de dades, redacció i correcció de textos i mapes per a la pàgina web. Reunions a Tolosa de Llenguadoc, 11 de febrer i 6 de maig.
 - Edició de les comunicacions pirinenques en la política europea de transports. Extractes de documents oficials (versions catalana, castellana i francesa).
 - Reunions del Grup de treball de cartografia (l’IET assumeix el secretariat d’aquest Grup de treball durant l’elaboració del projecte ВС200СТР), a Saragossa 4 de març, París 15 de maig i Madrid 16 de desembre.
 - Conferència de Rafael Giménez i Capdevila: “Cartografia i geopolítica: les comunicacions transpirinenques”, organitzada per l’Institut Cartogràfic de Catalunya en el marc de la presidència catalana de la Comunitat de Treball dels Pirineus, Barcelona 27 de novembre.

iii) Eurocongrés 2000

L'IET ha continuat assumint la presidència i la direcció de l'àmbit 6, Ordenació del territori, infraestructures, medi ambient i sostenibilitat, de l'Eurocongrés 2000 de l'Euroespai llatí central.

Enguany s'ha impulsat la realització de diferents activitats de l'àmbit, amb una participació especialment destacada en les següents:

— Organització de la Jornada "Mobilitat i territori a l'Euroespai Llatí Central", amb la col·laboració de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya i el suport de Círculo de Economía. Barcelona, 26 de febrer.

— Ponència a l'acte de cloenda del subàmbit de Projecció de Futur, taula rodona "Escenaris de futur de l'Euroespai llatí central", a Gandia (País Valencià), 1 de març. Membre del grup de reflexió sobre prospectiva.

— Participació a l'acte de cloenda de l'àmbit Ordenació del territori, infraestructures, medi ambient i sostenibilitat, a Tolosa de Llenguadoc, 14 de març.

— Preparació de les conclusions generals, proclamades a l'acte de cloenda de l'Eurocongrés 2000 al Palau de la Música Catalana, Barcelona 5 d'abril.

iv) Col·laboracions amb centres de formació del Ministère l'Équipement (França)

En el marc del nou procés de descentralització a França impulsat des del 2002, el Ministeri de l'Equipament s'interessa pel funcionament de l'administració homòloga catalana i s'ha adreçat a l'IET per a l'organització de diverses visites d'estudi. L'IET s'ha encarregat de dissenyar els programes i els continguts de les visites i implicar diferents unitats de l'Administració catalana, així com d'aportar les intervencions de les sessions de formació realitzades a la UPF.

Quatre grups d'alumnes i professors de l'ENTE (École Nationale des Techniciens de l'Équipement), amb seu a Aix-en-Provence, que forma els funcionaris que acaben de superar les oposicions per ingressar al Ministeri.

— Primer grup, del 17 al 21 de febrer: ordenació del territori, urbanisme, infraestructures i serveis tècnics urbans (génie urbain).

— Segon grup, del 10 al 14 de març: mobilitat, infraestructures de transport i seguretat viària.

— Tercer grup, del 31 de març al 4 d'abril: equipaments públics i habitatge.

— Quart grup, del 31 de març al 4 d'abril: obres de fàbrica.

Els 12 i 13 de desembre es va rebre un grup de directors regionals i departamentals de l'equipament d'Aquitània i Migdia-Pirineus en el marc de la formació en matèria d'ordenació, urbanisme, hàbitat, desplaçaments produïda pel Centre Interrégional de Formation Professionnelle de Tolosa de Llenguadoc.

v) Altres col·laboracions internacionals

Conveni de col·laboració entre l'IET, l'Institut Català de Cooperació Iberoamericana i la Universidad Católica de Chile.

Seguiment dels convenis actius signats anteriorment: Association des Professionnels de l'Urbanisme de Midi-Pyrénées i Institutul National de Cercetare-Dezvoltare pentru Urbanism i Amenajarea Teritoriului-Urbanproiect (Romania).